

ידועים בציבור

ידועים בציבור החולקים חיים משותפים ומנהלים משק בית משותף מעמדם הוא כמו של בעל ואישה נשואים. זה מה שקורה במציאות, אך השאלה היא איך מפרשת המערכת המשפטית את הקשר, ואילו זכויות יחולו על אותם ידועים בציבור בהשוואה לזכויותיהם של בני זוג נשואים. ניתן להוכיח מערכת יחסים של ידועים בציבור באמצעות ראיות ועדים, שיאששו את עובדת קיום חיים משותפים על כל המשתמע מכך.

מזונות לתקופה שלאחר הפירוד המערכת המשפטית מאפשרת מצב של תשלום "מזונות שיקום". מזונות שיקום אלו הם מזונות המשולמים לאחר הפירוד למשך זמן מוגבל בתשלומים בתדירות זו או אחרת ו/או בתשלום חד פעמי. מזונות שיקום מבוססים על עקרון תום הלב ועל הסכם מכללא, שמלמד על התנהלות בני הזוג בקשר וסוג היחסים.

במקרה של פטירה

שבמקרה של פטירה בן הזוג במהלך תקופת חייהם המשותפת כידועים בציבור, זכאית הידועה בציבור לקבלת מזונות מתוך עיזבון בן הזוג הנפטר. מעבר לכך, זכאית ידועה בציבור גם לפיצויי נזיקין אם בן זוגה נפטר בנסיבות כאלה, המזכות בפיצויים, אם היא תוכר כתלויה בבן הזוג על פי פקודת הנזיקין. מדובר במקרי מוות כתוצאה מתאונת דרכים, תאונת עבודה, פטירה במהלך שירות צבאי או מילואים.

ירושה של ידוע בציבור

בפסק דין יוסף בלאו נ' אדית פוזש קבע השופט טירקל כי ביטול הזכות לרשת ע"י המוריש חייב להיות בצוואה ולא בדרך אחרת. הוא הסיק זאת מהסיפא של סעיף 55, בו כתוב "צוואה שהשאיר המוריש" וכן מתכלית הסעיף. משתמע מכך שהאפשרות היחידה למנוע מבן זוג המוגדר ידוע בציבור או ידועה בציבור לקבל ירושה היא בדרך של צוואה, אשר נכתב בה במפורש שבן/בת הזוג לא יירשו אותו, או שהצוואה מונה במפורש שמות של מספר אנשים שכן ירשו, וביניהם יחולק כל רכוש המוריש ושם בן/בת הזוג לא נזכר, או בצוואה בה מפורט בדיוק מה בן/בת הזוג יורשים ומה לא.

לא חייבים להגיע לרבנות. בית המשפט העליון פסק בערעור שהוגש בפניו שניתן לערוך הסכם ממון בין ידועים בציבור.

חוק בית המשפט למשפחה וחוק יחסי ממון משלימים זה את זה ובני זוג החיים במשותף יכולים להסכים ביניהם על משטר ממוני, המסדיר את הסוגיות הרכושיות שקשורות בחיים בצוותא, ובכך הם מקדמים את אותה התכלית.

5. הסכם ממון בין בני זוג הומוסקסואליים

עריכת הסכם ממון בין בני זוג לפני נישואין, וכן בין ידועים בציבור (הטרסקסואליים גירושין או והומוסקסואליים) עשויה לחסוך מבני הזוג דאגות, כספים וטרחה רבה הן במקרה של פירוד והן במקרה של פטירה.

מחשבה, שקילה וקבלת יעוץ מעו"ד המנוסה בתחום קודם הסכם ממון הנו עניין רציני המצריך לחתימתו.

מנוסים אישור נוטריוני להסכם ממון, זוגות יכולים להנות מיעוץ מקצועי במשרדנו ע"י צוות עו"ד מנוסים בתחום אשר יכולים לסייע לבני הזוג להגיע להסכם הוגן הלוקח בחשבון את הצרכים המיוחדים של כל צד. הסכם שכזה מצריך התחשבות בנתונים המיוחדים של כל מקרה ומקרה. המצב המשפחתי, הפיננסי והבריאותי של כל אחד מבני הזוג זוגות רבים סבורים לתומם כי הסכם ממון ככל הסכם הוא ואם הסכימו וחתמו עליו הוא יחייבם לכל דבר ועניין. ברם, הדין קובע כי אם בני זוג חפצים לערוך הסכם ממון תקף ביניהם קודם לנישואיהן עליהם לחתום עליו בפני נטריון או בפני ביהמ"ש (הסכם ממון שנערך אחרי נישואיהן טעון אישור של ביהמ"ש).

בנוגע לידועים בציבור (הומוסקסואל או הטרוסקסואל), אין חובה עפ"י דין כי הסכם ממון בין בני הזוג מחייב חתימה בפני נוטריון ותוקפם של הסכמים כאלה עדיין טעון הכרעה שיפוטית סופית. אך אנו ממליצים בחום לידועים בציבור לערוך הסכם ממון ולאשרו בפני נוטריון שכן שופטים רבים רואים הסכמים אלה כהסכמים מחייבים לכל דבר.

לסיכום

ניתן לומר כי ידועים בציבור אמנם חיים באופן זהה לחייהם של זוגות נשואים, אבל המערכת המשפטית עדיין לא רואה בהם באופן מוחלט כבעלי זכויות מלאות כמו זוגות נשואים. אמת היא, שבסוגיות רבות הם זוכים לאותן הטבות, אך לא באופן גורף, ובכל זאת קיים עדיין הבדל בעיני מערכת המשפט